

Joods leven binnen de vesting Brielle 1699-1942

Onder deze titel is het boek te koop dat de geschiedenis beschrijft van de Joodse gemeenschap in Brielle.

Dit boek is het resultaat van veel jaren van onderzoek naar de Joodse gemeenschap in Brielle. Hierin leest u verhalen en wat over hen uit archieven bij elkaar werd gesprokkeld.

Wie waren het die vanaf 1699 Brielle hebben gekozen om handel te drijven en te wonen? Centraal in dit boek staat het leven van veel families die zich hier hebben gevestigd en als gerespecteerde burgers deel gingen uitmaken van de Brielse gemeenschap. Sommige waren passanten, anderen bleven een paar generaties. In dit boek mag u een poosje met hen meelopen. De laatste families waren Cohen, Gazan en Philipse, die hier 120 jaar hebben gewoond en het gezin Katan die in 1940 naar Brielle kwam. Alle families werden in 1942 weggehaald uit de plaats waar ze zich binnen de wallen veilig dachten.

Wat blijft is hun voormalige synagoge aan de Turfkade en de persoonlijke herinneringen van oudere inwoners.

Een van hen zei in een gesprek: 'Ze waren me dierbaar. Zij hoorden bij ons' en ze voegde daar aan toe: 'en wij bij hen'.

Joden hebben in Brielle geleefd, gewoond en gewerkt. Totdat... ze eerst niet meer mochten werken, toen niet meer wonen en tenslotte niet meer leven.

Er kwam een einde aan zoveel levens vol beloften.

Als blijvende herinnering zijn in 2011 voor hun woonhuizen Stolpersteine gelegd en is er nu dit boek met foto's en verhalen.

Het boek is prachtig ingebonden en Michiel de Leeuw van Weenen stond garant voor de vakkundige lay-out. Het biedt 500 bladzijden vol met unieke persoonlijke en luisterrijke verhalen en veel oude foto's en illustraties. De verkoopprijs is € 19,95. € 24,90 inclusief verzendkosten.

Riet de Leeuw van Weenen-van der Hoek, riet@joodsleveninbrielle.nl

Ook op de nieuwe website www.joodsleveninbrielle.nl staat veel informatie.

De inhoud van het boek geeft u een indruk van de vele gegevens en families.

Voorwoord: burgemeester G.G.J. Rensen

Inleiding: Riet de Leeuw van Weenen

mezoëza met tekst

1. Brielle en het eiland Voorne-Putten
2. De eilanden ontdekt
3. Kwakzalvers en venters in Brielle
4. De eerste Joodse poorters
5. Bendeltje de Gogelaar
6. Joodse vestigingen in de vesting Brielle
7. Brielle in de Franse tijd
 - Van Hollandse Joden naar Joodse Hollanders
8. Joodse begraafplaats in Geervliet
9. De eerste synagoge stond in Heenvliet

10. Een eigen synagoge in Brielle
 - De synagoge aan de Turfkade
 - Feesten in de Sjoel
 - Joods gezinsleven en gemeenschap
 - Voorzangers en Godsdienstonderwijzers

11. Brielse Joden, Joodse Briellenaars
 - Marskramers en loterijen
 - Slagers, huidenzouters, leerlooijers, veehandelaars
 - Samen vier je kermis
 - Samen vier je feest
 - Samenwerking bij collecten
 - Samen oefenen in debatteren; Debatingclub
 - Hoog bezoek uit Transvaal; Paul Kruger
 - Samen blus je de brand: Branden en Brandweer

12. Bedrijven en werkverschaffing
 - Aardappelsiroopfabriek
 - Brouwerij
 - Vlasspinnerij en Linnenweverij
 - Koehaarpinnerij
 - Calicotweverij
 - Armen zijn er altijd
 - Hulpbetoon

Joodse families in Brielle

13. Nathan van den Berg; de fabrikant
 - a. Izak van den Berg; de kanselier
 - b. Izaäk Lion; journalist en redacteur
14. Joseph Moses van den Berg; de zwerver
15. Philip Jacob Blom; de ruijlebuiten
16. Emanuel Bobbe; de marskramer
17. Salomon Hartog Cohen; voorvader van een Burgemeester
18. Andries Cohen; Herbergier en Sjammes
 19. Roosje en Marianna; de Jodenantjes
20. Joseph Cohen; de timmerman
 21. Levie Cohen; in hout en ijzerwaren
 22. Michel Cohen; de rechtvaardige

23. Familie Gazan; slagers en veehandelaars
 - a. Salomon Gazan; zoon van Simon
 - b. Gebroeders Gazan; vleeshouwers
 - c. Simon Gazan; veehandelaar
 - d. Izaäk Gazan; en zijn mooie dochters
 24. Jacob Israël Hess; de muzikant
 25. Hijman Hijmans; groothandelaar
 - a. Gebroeders Hijmans
 26. Israël Levie Katan; goud en zilver
 27. Philip de Leef; in beenderen en lorren
 - a. Levi de Leef; koopman in ijzerwaren
 - b. Benjamin Levie de Leef; toneel en muziek
 28. Pienas Levie; huidenzouter
 29. Jacob Levinson; manufacturen
 - a. Gezusters Levinson; in hoeden
 30. Isaac Lorje; de fotograaf
 31. Juda Hartog Monnikendam; voorzanger
 - a. Salomon Monnikendam; arts in Nederlands Indië
 32. Familie Philipse; muzikanten
 - a. Salomon Samuel Philipse; verdediger van de citadel
 - b. Joseph Salomon Philipse; dansmeester
 - c. Jacob Joseph Philipse; componist
 - d. Mozes Joseph Philipse; bioscopeigenaar
 33. Nathan Rippe; winkelier en goudsmit
 - a. Joseph Nathan Rippe; kapitein in Nederlands Indië
 34. Herbert Paul Schaap; Behoeder van de Nederlandse taal
 35. Samuel da Silva; Joodse Burgemeester
 36. David Wiesebron; bestuurder synagoge
 - a. Nathan Wiesebron; onderwijzer in Nederlands Indië
 37. Onderwijzers; Mehler, Levie, Suskind
 38. Achteruitgang van de Kille Koudesj Brielle
-
39. Dreiging en Wanhoop
 40. Dal van diepe duisternis
 41. Emek Habacha; Tranendal
 - Kaddiesj
 42. Al ela ani bochia; Om de een en om de ander ween ik
 43. Verberg de verdrevenen, verraad de vluchtelingen niet
 - Joodse onderduikers op Voorne-Putten
 44. Opheffing Joodse gemeente Brielle
 45. Rechtsherstel Joodse eigendommen
 46. Zij hoorden bij ons en wij bij hen
 - Herinneringen en verhalen
- Archieven en literatuur